

Các loại vắc-xin mRNA ngừa COVID-19

COVID-19 mRNA vaccines

Trong 50 năm qua, việc chủng ngừa đã cứu nhiều mạng sống ở Canada hơn bất cứ biện pháp y tế nào khác.

Các loại vắc-xin mRNA ngừa COVID-19 là gì?

Các loại vắc-xin mRNA ngừa COVID-19 chẳng hạn như Moderna (Spikevax) và Pfizer-BioNTech (Comirnaty) bảo vệ chống mắc bệnh từ vi-rút corona 2 (SARS-CoV-2) gây hội chứng hô hấp cấp tính nghiêm trọng mà dẫn đến COVID-19. Các loại vắc-xin này đã được Bộ Y tế Canada phê duyệt.

Ai nên nhận các loại vắc-xin này?

Các loại vắc-xin này được phê duyệt cho những người từ 6 tháng tuổi trở lên. Các loại vắc-xin này đặc biệt được khuyến nghị cho những người có nguy cơ cao hơn là sẽ nhiễm bệnh hoặc mắc bệnh nghiêm trọng, bao gồm:

- Người từ 65 tuổi trở lên
- Người sống trong các cơ sở chăm sóc dài hạn và cơ sở có sự hỗ trợ trong sinh hoạt (bao gồm những người đang chờ được nhận vào)
- Người có bệnh nền
- Người đang mang thai
- Nhân viên chăm sóc sức khỏe
- Nhân viên ứng cứu đầu tiên (cảnh sát, lính cứu hỏa và nhân viên cấp cứu)
- Các tộc người Bản địa và người sống trong các cộng đồng Bản địa. Các tộc người Bản địa có thể có nguy cơ cao hơn là sẽ mắc bệnh nghiêm trọng vì COVID-19 do những tình trạng bất bình đẳng về sức khỏe, có nguồn gốc từ chủ nghĩa thực dân.

Bạn có thể tìm thêm thông tin, bao gồm cách đăng ký để nhận vắc-xin, trên trang web của Chính quyền British Columbia: www2.gov.bc.ca/gov/content/covid-19/vaccine/register.

Các loại vắc-xin này được đưa vào cơ thể bằng cách nào?

Các loại vắc-xin được đưa vào cơ thể theo đường tiêm. Những người từ 5 tuổi trở lên nên nhận một liều. Trẻ em từ 6 tháng đến 4 tuổi và những người có hệ miễn dịch suy yếu có thể cần nhiều hơn một liều tùy thuộc vào tiền sử chủng ngừa của họ.

Việc nhận tất cả các liều vắc-xin được khuyến nghị là cách

bảo vệ tốt nhất để bạn chống lại COVID-19. Điều quan trọng là phải giữ bản ghi của tất cả các loại vắc-xin đã nhận.

Những lợi ích của các loại vắc-xin này là gì?

Chủng ngừa là cách tốt nhất để bảo vệ bạn không bị nhiễm COVID-19. Đây là một bệnh nghiêm trọng và đôi khi gây tử vong. Các loại vắc-xin này cung cấp sự bảo vệ mạnh mẽ để giúp bạn không bị bệnh COVID-19 nghiêm trọng, bao gồm nhập viện và tử vong. Khi bạn được chủng ngừa, bạn cũng giúp bảo vệ những người khác, gồm cả những người không thể nhận vắc-xin.

Có thể có những phản ứng gì sau khi nhận các loại vắc-xin này?

Các loại vắc-xin này rất an toàn. Việc chủng ngừa an toàn hơn nhiều so với việc bị nhiễm COVID-19. Các loại vắc-xin này không thể khiến bạn nhiễm COVID-19. Những phản ứng thường gặp với những loại vắc-xin này bao gồm bị đau, tấy đỏ, sưng và ngứa ở chỗ tiêm vắc-xin. Đối với một số người, những phản ứng này có thể xuất hiện trong khoảng 8 ngày hoặc lâu hơn sau khi nhận vắc-xin. Các phản ứng khác có thể bao gồm mệt mỏi, nhức đầu, sốt, ớn lạnh, đau nhức cơ hoặc khớp, sưng hạch bạch huyết dưới nách, buồn nôn và nôn mửa. Trẻ sơ sinh và trẻ nhỏ có thể cáu kỉnh, buồn ngủ và giảm cảm giác thèm ăn. Những phản ứng này nhẹ và thường kéo dài từ một đến 2 ngày. Nếu bạn có lo ngại về bất kỳ triệu chứng nào mà bạn thấy xuất hiện sau khi nhận vắc-xin, hãy nói chuyện với chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn hoặc gọi số **8-1-1** để được tư vấn.

Các trường hợp viêm tim hiếm gặp (viêm cơ tim và viêm màng ngoài tim) đã được báo cáo sau khi nhận các loại vắc-xin mRNA ngừa COVID-19. Những phản ứng này thường gặp nhất:

- Sau liều thứ hai của vắc-xin khi thời gian giữa các liều

Có thể dùng acetaminophen (như Tylenol®) hoặc ibuprofen (như Advil®) nếu bị sốt hoặc đau. Không nên dùng ASA (như Aspirin®) cho bất kỳ trẻ em nào dưới 18 tuổi do nguy cơ bị hội chứng Reye (Reye syndrome).

chưa đầy 8 tuần

- Ở nam giới từ 12-29 tuổi
- Với vắc-xin Moderna liều cao hơn

Để biết thông tin về hội chứng Reye, hãy truy cập [HealthLinkBC File #84 Hội chứng Reye](#).

Điều quan trọng là phải ở lại cơ sở chủng ngừa trong 15 phút sau khi nhận bất kỳ loại vắc-xin nào. Có một khả năng cực hiếm xảy ra là phản ứng dị ứng đe dọa đến tính mạng gọi là sốc phản vệ (anaphylaxis). Điều này xảy ra với ít hơn một trong một triệu người nhận vắc-xin này. Các triệu chứng có thể bao gồm nổi mề đay, khó thở, hoặc sưng họng, lưỡi hoặc môi. Nếu phản ứng này xảy ra, chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn đã được chuẩn bị để điều trị nó. Điều trị khẩn cấp bao gồm việc sử dụng epinephrine (adrenaline) và chuyển bằng xe cứu thương đến phòng cấp cứu gần nhất. Nếu các triệu chứng này xuất hiện sau khi bạn đã rời điểm chủng ngừa, hãy gọi **9-1-1** hoặc số điện thoại khẩn cấp tại địa phương của bạn.

Hãy luôn luôn báo cáo các phản ứng nghiêm trọng hoặc bất ngờ cho chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn.

Sau khi nhận vắc-xin mRNA ngừa COVID-19, bạn có thể được liên hệ để mời tham gia vào một nghiên cứu theo dõi sự an toàn của vắc-xin. Để biết thêm về nghiên cứu CANVAS này, vui lòng truy cập <https://canvas-network.ca>.

Ai không nên nhận vắc-xin này?

Bạn không nên nhận loại vắc-xin này nếu bạn có tình trạng dị ứng nghiêm trọng (sốc phản vệ) với polyethylene glycol (PEG). Chất này có trong cả hai loại vắc-xin mRNA ngừa COVID-19. PEG có trong một số mỹ phẩm, sản phẩm chăm sóc da, thuốc nhuận tràng, xi-rô trị ho và các sản phẩm để chuẩn bị làm sạch ruột để nội soi ruột kết. PEG có thể là chất phụ gia trong một số thực phẩm và đồ uống đã qua chế biến nhưng chưa có trường hợp sốc phản vệ nào với PEG trong thực phẩm và đồ uống được báo cáo.

Hãy nói chuyện với chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn nếu bạn đã bị sốc phản vệ sau một liều vắc-xin ngừa COVID-19 trước đây hoặc nếu bạn đã từng bị sốc phản vệ mà không rõ nguyên nhân.

Có còn những cân nhắc nào khác về việc nhận vắc-xin này không?

Hãy nói chuyện với chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn nếu bạn:

- Được bác sĩ chẩn đoán bị viêm tim (viêm cơ tim hoặc viêm màng ngoài tim) sau một liều vắc-xin ngừa COVID-19 trước đây mà không xác định được nguyên nhân nào

khác

- Có tiền sử bị hội chứng viêm đa hệ thống sau khi nhiễm COVID-19
- Có các triệu chứng của COVID-19

Nếu bạn bị bệnh mới khiến bạn không thể thực hiện các hoạt động thường ngày, bạn nên đợi cho đến khi khỏi bệnh. Việc này sẽ giúp phân biệt tác dụng phụ của vắc-xin với việc bệnh của bạn trở nên trầm trọng hơn.

COVID-19 là gì?

COVID-19 là một bệnh nhiễm trùng đường thở và phổi do vi-rút corona SARS-CoV-2 gây ra. Các triệu chứng của COVID-19 có thể bao gồm ho, thở dốc, sốt, ớn lạnh, mệt mỏi và mất khả năng ngửi hoặc nếm. Tuy rằng một số người mắc COVID-19 có thể không có triệu chứng hoặc chỉ có các triệu chứng nhẹ, nhưng những người khác có thể phải nhập viện và có thể tử vong. Tình trạng bệnh nặng thường gặp hơn ở những người lớn tuổi và những người mắc một số bệnh trạng mạn tính như bệnh tiểu đường, bệnh tim hoặc bệnh phổi. Đối với một số người, các triệu chứng của COVID-19 có thể kéo dài nhiều tuần hoặc lâu hơn. Ảnh hưởng lâu dài của COVID-19 đối với sức khỏe của một người vẫn chưa được biết rõ.

COVID-19 lây lan bằng cách nào?

Vi-rút gây ra COVID-19 lây từ người này sang người khác khi ho, hắt hơi, nói chuyện, ca hát và thở. Vi-rút này cũng lây lan khi chạm vào một vật hoặc bề mặt trên đó có vi-rút, sau đó chạm vào mắt, mũi hoặc miệng.

Để biết thêm thông tin về các loại vắc-xin ngừa COVID-19, hãy truy cập trang về vắc-xin ngừa COVID-19 của BCCDC www.bccdc.ca/health-info/diseases-conditions/covid-19/covid-19-vaccine.

Sự chấp thuận của trẻ vị thành niên chín chắn

Cha mẹ hoặc người giám hộ và con cái họ được khuyến nghị thảo luận về việc chấp thuận chủng ngừa. Trẻ em dưới 19 tuổi, những người có thể hiểu được những lợi ích cũng như những phản ứng có thể xảy ra đối với mỗi loại vắc-xin và nguy cơ của việc không chủng ngừa, có thể đồng ý hoặc từ chối một cách hợp pháp việc chủng ngừa. Để biết thêm thông tin về sự đồng ý của trẻ vị thành niên chín chắn, hãy truy cập [HealthLinkBC File #119 Đạo luật Trẻ em, sự chấp thuận của trẻ em vị thành niên chín chắn và chủng ngừa](#).

Để biết thêm các chủ đề của HealthLinkBC File, hãy truy cập www.HealthLinkBC.ca/health-library/healthlinkbc-files hoặc đến đơn vị y tế cộng đồng tại địa phương bạn. Để có thông tin và lời khuyên y khoa không khẩn cấp tại B.C., hãy truy cập trang www.HealthLinkBC.ca hoặc gọi số **8-1-1** (miễn phí). Đối với người khiếm thính và lảng tai, hãy gọi số **7-1-1**. Có các dịch vụ dịch thuật cho hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu.